

ДСТУ Б В.2.7-26-95

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Будівельні матеріали

**СИРОВИНА ГЛИНИСТА
МЕТОД ВИЗНАЧЕННЯ ЧУТЛИВОСТІ
ГЛИН ДО СУШІННЯ**

Видання офіційне

Держкоммістобудування України
Київ 1996

Передмова

1 РОЗРОБЛЕНИЙ

Київським Державним технічним університетом будівництва та архітектури (КДТУБА) Міністерством освіти України

2 ВНЕСЕНИЙ

Управлінням будіндустрії, промисловості будматеріалів і механізації будівництва Держкоммістобудування України

3 ЗАТВЕРДЖЕНИЙ ТА ВВЕДЕНИЙ В ДІЮ

Наказом Держкоммістобудування України від 7.07.1995 р.
134

4 ВВЕДЕНИЙ ВПЕРШЕ

Цей стандарт не може бути повністю чи частково відтворений, тиражований і розповсюджений як офіційне видання без дозволу Держкоммістобудування України

Зміст

	с.
1 Галузь використання	4
2 Нормативні посилання	4
3 Визначення.....	5
4 Апаратура і матеріали	5
5 Вимоги безпеки	5
6 Проведення впробувань.....	6

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Будівельні матеріали
Сировина глиниста
Метод визначення чутливості глин до сушіння
Строительные материалы
Сырье глинистое
Метод определения чувствительности глин
к сушке
Building materials
Clay raw material
Method for determination of sensivity of clays
to drying

Чинний від 1996-01-01

I Галузь використання

Стандарт поширюється на сировину глинисту для керамічної промисловості і встановлює метод визначення чутливості глин і шихт для сушіння.

2 Нормативні посилання

У цьому стандарті наведено посилання на такі стандарти:

ГОСТ 12.1.005-88 | ССБТ. Общие санитарно-гигиенические требования
| к воздуху рабочей зоны

ГОСТ 12.1.019-79 | ССБТ. Электробезопасность. Общие требования и
| номенклатура видов защиты

ГОСТ 12.4.004-74 | Респираторы фильтрующие противогазовые РПГ 67.
| Технические условия

ГОСТ 12.4.021-75 | ССБТ. Системы вентиляционные. Общие требования

ГОСТ 6613-86 | Сетки проволочные тканые с квадратными ячейка-
| ми. Технические условия

ГОСТ 9147-80 | Посуда и оборудование лабораторные фарфоровые.
| Технические условия

ГОСТ 21216.0-81 | Сырье глинистое. Общие требования к методам
| анализа

ГОСТ 24104-88Е | Весы лабораторные общего назначения и образ-
| цовые. Общие технические условия

ГОСТ 25336-82Е | Посуда и оборудование лабораторные стеклянные.
| Типы, основные параметры и размеры

Видання офіційне

3 Визначення

3.1 Чутливість глин до сушіння - відношення глин до розтріскування в процесі зневоднення зразків.

3.2 Коефіцієнт чутливості глин до сушіння - тривалість часу в секундах опромінювання свіжовідформованого зразка із глини або шихти постійним тепловим потоком до появи на ньому тріщини (посічки).

4. Апаратура і матеріали

Для проведення випробувань застосовують:

Електричну шафу сушильну згідно з ТУ 16-681.032 або агрегат іншої конструкції з автоматичним регулюванням температури в межах (105 ± 5) град.С.

Ступку фарфорову з товкачиком згідно з ГОСТ 9147.

Ексикатор згідно з ГОСТ 25336.

Сито з сіткою 3 згідно з ГОСТ 6613.

Плиту мармурову або металеву.

Тканину бавовняну, теплоізолювальний матеріал, фольгу.

Форму з виштовхувачем для формування зразків квадратного (55x55 мм) або круглого (діаметром 55 мм) перерізу завтовшки 15мм.

Шпатель.

Бюкси для зважування згідно з ГОСТ 25336.

Ваги згідно з ГОСТ 24104.

Електричний прилад КР-І (додаток А) для випробування глин і шихт на чутливість до сушіння. Дозволяється користуватися існуючим пристосуванням для визначення чутливості глин до сушіння (додаток В).

5 Вимоги безпеки

5.1 Лабораторні приміщення, в яких виконуються роботи по визначенню чутливості глин до сушіння, мають бути обладнані вентиляційними системами згідно з ГОСТ 12.4.0.21.

5.2 Санітарно-гігієнічні вимоги до повітря лабораторного приміщення - згідно з ГОСТ 12.1.005.

5.3 При роботі з електроприладами обслуговуючий персонал повинен керуватися вимогами безпеки згідно з ГОСТ 12.1.019.

5.4 Необхідно забезпечити заземлення електроприладів, які використовуються при проведенні випробувань.

5.5 При роботі з шкідливими речовинами необхідно користуватися індивідуальними засобами захисту згідно з ГОСТ 12.4.004.

5.6 Перед вмиканням приладу в електромережу працюючий повинен вивчити керівництво з експлуатації.

5.7 Перед вмиканням КР-1 в електричну мережу необхідно переконатись у відсутності на робочому місці легкозаймистих речовин і сторонніх предметів.

5.8 На робочому місці не повинно бути примусових потоків повітря.

6 Проведення випробувань

6.1 Відбір проб і підготовка сировини здійснюються згідно з ГОСТ 21216.0.

6.2 Приготування глиномаси

6.2.1 Наважку глини в кількості близько 500 г висушують при температурі не більше 100 град.С до сталої ваги, подрібнюють і просіють через сито з сіткою 3, додають воду в кількості, необхідній для утворення маси нормальної формувальної вологості.

6.2.2 Масу перемішують до повної однорідності, видалення бульбашок повітря і залишають на зберігання в закритому ексикаторі на 24 год для рівномірного розподілу вологи.

6.3 Підготовку приладу до роботи здійснюють згідно з додатком А.

6.4 Приготовану масу переносять на плиту для формування. Масу ще раз збивають, надаючи їй форму паралелепіпеда або циліндра дещо меншого перерізу ніж форма.

6.5 Масу розрізають на три частини.

6.6 З середини маси відбирають дві паралельні проби на вологість.

6.7 З приготовленої маси формують три зразки у вигляді плиток заввишки 15 мм квадратного (55x55 мм) або круглого (діаметром 55мм) перерізу. Внутрішню поверхню форми перед формуванням зразків заздалегідь змащують машинним маслом або технічним вазеліном.

6.8. Зразки укладають на рівну поверхню, знімають облой і накривають вологою тканиною.

6.9 При досягненні температури повітря біля платформи 200 град. С зразок кладуть па теплоізолювальну прокладку, покриту фольгою, і вміщують на підкидну платформу.

6.10 Платформу зі зразком підводять під нагрівач до упору, одночасно вмикаючи таймер для визначення тривалості опромінення зразка.

6.11 Візуально спостерігають за поверхнею зразка, який випробовується, і при появі на ній тріщин (посічок) закінчують відлік часу та визначають тривалість опромінення зразка в секундах.

6.12 При підборі складів шихт з добавками опіснювачів або пластифікаторів масу готують відповідно до 6.2.1 та 6.2.2 і випробування проводять згідно з розділом 6.

6.13 Залежно від значення коефіцієнта чутливості глинистої сировини та шихт до сушіння їх підрозділяють на наведені у таблиці групи:

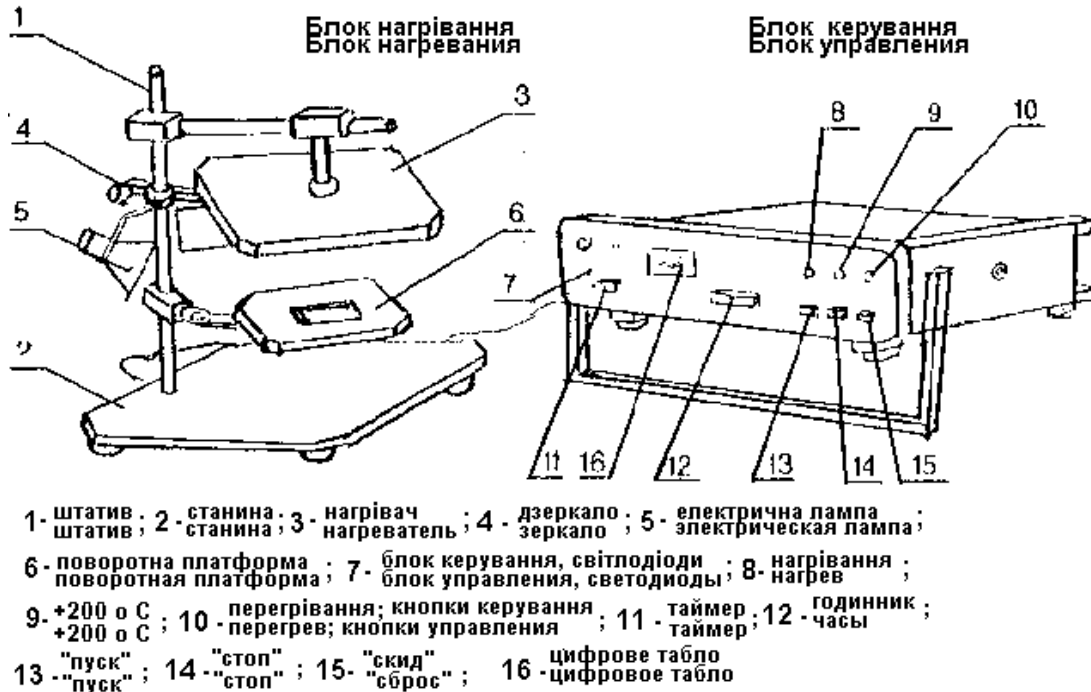
Коефіцієнт чутливості глини до сушіння, Кч,с	Групи чутливості до сушіння
До 100 включно	Високочутливі
Понад 100 до 135 включно	Середньочутливі
"- 135 до 180 "-	Помірночутливі
"- 180	Малочутливі

6.14 Рекомендовані терміни сушіння виробів в залежності від чутливості сировини до сушіння наведені у додатку В.

Додаток А
(рекомендований)

Конструкція приладу КР-1 і опис його роботи

Рисунок А-1 Установка КР-1

- 1- штатив ; 2- станина ; 3- нагрівач ; 4- дзеркало ; 5- електрична лампа ;
штатив ; станина ; нагрівач ; дзеркало ; електрическая лампа ;
6- поворотная платформа ; 7- блок керування, світлодіоди ; 8- нагрівання ;
поворотная платформа ; блок управління, светодиоды ; нагрев ;
9- +200 о С ; 10- перегрівання; кнопки керування ; 11- таймер ; 12- годинник ;
+200 о С ; перегрев; кнопки управления ; таймер ; часы
13- "пуск" ; 14- "стоп" ; 15- "скид" ; 16- цифрове табло
"пуск" ; "стоп" ; "сброс" ; цифровое табло

Прилад КР-1 складається з двох блоків: блока нагрівання і блока керування.

Блок нагрівання складається: з штатива 1 із станиною 2, безпосередньо нагрівача 3 із чотирма нагрівальними елементами в кварцевих трубках, які забезпечують тепловий потік потужністю 9000 Вт/м².год; дзеркала для огляду 4; електричних ламп локального підсвічування 5; поворотної платформи 6 з фіксованим заглибленням для зразка. У поворотну платформу вмонтовані чотири мідних терморезистори, які дозволяють підтримувати температуру повітря 200 град. С біля поверхні зразка.

Блок керування 7 складається з таймера і терморегулятора. Про роботу терморегулятора сигналізують три світлодіоди: 8-нагрівання; 9-200 град.С; 10-перегрівання. Кнопки керування: 11-таймер, 12-годинник, 13-"пуск", 14-"стоп", 15-"скид", 16-цифрове табло.

Підготовка КР-1 до роботи

Встановити блок керування на відстані не менше ніж 0,5 м від блока нагрівання. З'єднати контакти електронагрівача і електролампи локального підсвічування блока нагрівання з блоком керування. Підключити блок керування до електричної мережі і ввімкнути тумблер приладу. Послідовно натиснути кнопку "таймер", "пуск", "стоп", "скид".

Після вмикання приладу в електричну мережу на табло таймера повинен засвітитись світлодіод 8 "нагрівання", що сигналізує про надходження теплового потоку до платформи.

Через 30 хв повинен засвітитись світлодіод 9 - "200 град.С", що свідчить про готовність приладу до випробування. При досягненні температури більше 200 град.С вмикається світлодіод 10. Момент вмикання світлодіода 10 супроводиться коротким звуковим сигналом.

Проведення випробувань

Зразок укладають на платформу і підводять її під нагрівач до упору, одночасно натискають кнопку "пуск". При цьому на цифровому табло 16 розпочинається відлік часу опромінювання зразка в секундах і хвилинах.

Візуально спостерігають за зразком, що випробовується, і при появі на ньому тріщини (посічки) натискають кнопку 14 "стоп", при цьому фіксують точний час періоду опромінювання.

Результати випробувань записують у робочий журнал, форма якого наводиться:

Назва сировини, склад шихти	N виробу	Формувальна вологість, %	Кч - тривалість опромінювання, с	Відношення до сушіння

Після занесення результатів випробувань у робочий журнал натискають кнопку "скид" і приступають до випробування наступного зразка.

Коефіцієнт чутливості до сушіння - тривалість часу опромінювання до появи тріщини (посічки) - визначають як середнє арифметичне результатів випробування трьох зразків, якщо розбіжність між значеннями показників не перевищує 10 с. При розбіжності результатів більше ніж на 10 с весь цикл випробувань повторюється.

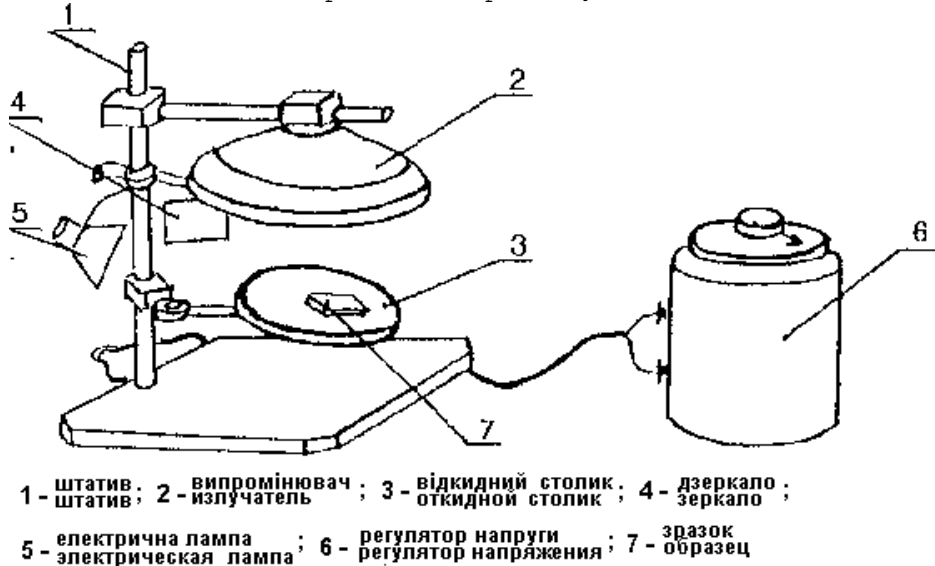
Додаток Б
(рекомендований)

Пристосування для визначення чутливості глин до сушіння

Рисунок Б-1

Пристосування для визначення чутливості глин до сушіння

Опис і настроювання пристосування

Пристосування складається з штатива 1, випромінювача 2, відкидного столика 3. Столик 3 накривають теплоізоляційною прокладкою з фіксованим місцем для зразка (по центру). Для огляду протилежної сторони зразка до штатива прикріплюють дзеркало 4 і підключають електричну лампу 5. За випромінювач може правити звичайна електрична плитка із спіраллю, закритою металевим екраном, потужністю 800 Вт. Випромінювач підключають в електричну мережу через регулятор напруги 6. Столик встановлюють під випромінювачем так, щоб відстань від поверхні зразка до гріючої поверхні випромінювача становила (60 ± 5) мм. При такій відстані від випромінювача тепловий потік на зразок 7 повинен відповідати потужності $9000 \text{ Вт/м}^2 \cdot \text{год}$, при цьому температура потоку має становити (200 ± 10) град. С. Температуру вимірюють лабораторним термометром.

Проведення випробувань

Для стабілізації теплового потоку пристрій вмикають за 1-1,5 год до початку проведення випробувань.

Зразок-плитку розміром $55 \times 55 \times 15$ мм укладають на теплоізоляційну пластину, покриту фольгою, і переносять на столик. Столик підводять під випромінювач і одночасно вмикають секундомір. Проводять ретельний візуальний нагляд за зразком. При появі на поверхні зразка тріщини (посічки) секундомір вимикають.

Результати записують у робочий журнал (форма запису згідно з додатком А). Аналогічно проводять випробування наступних двох зразків.

Обробку результатів і оцінку чутливості глин або шихт до сушіння проводять згідно з 6.13 та додатком Л.

Додаток В
(рекомендований)

Орієнтовані строки сушіння виробів за результатами випробувань

Коефіцієнт чутливості глин до сушіння, Кч,с	Групи чутливості до сушіння	Строк сушіння виробів, год
До 100 включно	Високочутливі	Більше 60 до 72 включно
Більше 100 до 135 включно	Середньочутливі	"- 48 до 60 "-
"- 135 до 180 "-	Помірночутливі	"- 36 до 48 "-
"- 180	Малочутливі	"- 24 до 36 "-

ДСТУ Б В.2.7-26-95

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ УКРАИНЫ

Строительные материалы

**СЫРЬЕ ГЛИНИСТОЕ
МЕТОД ОПРЕДЕЛЕНИЯ
ЧУВСТВИТЕЛЬНОСТИ ГЛИН К СУШКЕ**

Издание официальное

Предисловие

1 РАЗРАБОТАН

Киевским Государственным техническим университетом
строительства и архитектуры (КГТУСА) Минобразования
Украины

2 ВНЕСЕН

Управлением стройиндустрии, промышленности
стройматериалов и механизации строительства
Госкомградостроительства Украины

3 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ

Приказом Госкомградостроительства Украины от 7.07.1995 г.
134

4 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично
воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве
официального издания без разрешения Госкомградостроительства
Украины

Содержание

	с.
1 Область применения	4
2 Нормативные ссылки	4
3 Определения	5
4 Аппаратура и материалы	5
5 Требования безопасности	5
6 Проведение испытаний	6

ДСТУ Б В.2.7-26-95

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ СТАНДАРТ УКРАИНЫ

Будівельні матеріали

Сировина глиниста
Метод визначення чутливості глин до сушіння

Строительные материалы

Сырье глинистое
Метод определения чувствительности глин
к сушке

Building materials

Clay raw material
Method for determination of sensivity of clays
to drying

Дата введения 1996-01-01

1 Область применения

Настоящий стандарт распространяется на сырье глинистое для керамической промышленности и устанавливает метод определения чувствительности глин и шихт к сушке.

2 Нормативные ссылки

В настоящем стандарте приведены ссылки на такие стандарты:

ГОСТ 12.1.005-88 | ССБТ. Общие санитарно-гигиенические требования
| к воздуху рабочей зоны

ГОСТ 12.1.019-79 | ССБТ. Электробезопасность. Общие требования и
| номенклатура видов защиты

ГОСТ 12.4.004-74 | Респираторы фильтрующие противогазовые РПГ-67.
| Технические условия

ГОСТ 12.4.021-75 | ССБТ. Системы вентиляционные. Общие требования

ГОСТ 6613-86 | Сетки проволочные тканые с квадратными ячейка-
| ми. Технические условия

ГОСТ 9147-80 | Посуда и оборудование лабораторные фарфоровые.
| Технические условия

ГОСТ 21216.0-81 | Сырье глинистое. Общие требования к методам
| анализа

ГОСТ 24104-88Е | Весы лабораторные общего назначения и образ-
| цовые. Общие технические условия

ГОСТ 25336-82Е | Посуда и оборудование лабораторные стеклянные.
| Типы, основные параметры и размеры

Издание официальное

3 Определения

3.1 Чувствительность глин к сушке - отношение глин к растрескиванию в процессе обезвоживания образцов.

3.2 Коэффициент чувствительности глин к сушке - продолжительность времени облучения в секундах свежесформованного образца из глины либо шихты постоянным тепловым потоком до появления на нем трещины (посечки).

4 Аппаратура и материалы

Для проведения испытаний применяют:

Электрошкаф сушильный по ТУ 16-681.032 либо агрегат любой другой конструкции с автоматической регулировкой температуры в пределах 105 ± 5 град. С.

Ступку фарфоровую с пестиком по ГОСТ 9147.

Эксикатор по ГОСТ 25336.

Сито с сеткой 3 по ГОСТ 6613.

Плиту мраморную либо металлическую.

Ткань хлопчатобумажную, теплоизолирующий материал, фольгу.

Форму с выталкивателем для формования образцов квадратного (55x55 мм) либо круглого (диаметром 55 мм) сечения толщиной 15 мм.

Шпатель.

Бюксы для взвешивания по ГОСТ 25336.

Весы по ГОСТ 24104.

Электрический прибор КР-1 (приложение А) для испытания глин и шихт на чувствительность к сушке. Разрешается пользоваться существующим приспособлением для определения чувствительности глин к сушке (приложение Б).

5 Требования безопасности

5.1 Лабораторные помещения, в которых выполняются работы по определению чувствительности глин к сушке, должны быть оборудованы вентиляционными системами согласно ГОСТ 12.4.021.

5.2 Санитарно-гигиенические требования к воздуху в лабораторном помещении - согласно ГОСТ 12.1.005.

5.3 При работе с электрическими приборами обслуживающий персонал должен руководствоваться требованиями безопасности по ГОСТ 12.1.019.

5.4 Необходимо обеспечить заземление электроприборов, которые используются при проведении испытаний.

5.5 При работе с вредными веществами необходимо пользоваться индивидуальными средствами защиты согласно ГОСТ 12.4.004.

5.6 Перед включением прибора в электросеть работающий должен изучить руководство по эксплуатации.

5.7 Перед включением КР-1 в электрическую сеть необходимо убедиться в отсутствии на рабочем месте легковоспламеняющихся веществ и посторонних предметов.

5.8 На рабочем месте не должно быть принудительных потоков воздуха.

6 Проведение испытаний

6.1 Отбор проб и подготовка сырья осуществляются согласно ГОСТ 21216.0.

6.2 Приготовление глиномассы

6.2.1 Навеску глины в количестве около 500 г высушивают при температуре не более 100 град.С до постоянного веса, измельчают и просеивают через сито с сеткой 3, добавляют воду в количестве, необходимом для образования массы нормальной формовочной влажности.

6.2.2 Массу перемешивают до полной однородности, устранения пузырьков воздуха и оставляют для сохранения на 24 ч в закрытом эксикаторе для равномерного распределения влаги.

6.3 Подготовка прибора к работе осуществляется согласно приложению А.

6.4 Приготовленную массу переносят на плиту для формования. Массу еще раз сбивают, придавая ей форму параллелепипеда или цилиндра несколько меньшего сечения чем форма.

6.5 Массу разрезают на три части.

6.6 Из середины массы отбирают две параллельные пробы на влажность.

6.7 Из приготовленной массы формуют три образца в виде плиток толщиной 15 мм квадратного (55x55 мм) либо круглого (диаметром 55 мм) сечения. Внутреннюю поверхность формы перед формовкой образцов предварительно смазывают машинным маслом или техническим вазелином.

6.8 Образцы укладывают на ровную поверхность, убирают заусеницы и накрывают влажной тканью.

6.9 При достижении температуры воздуха возле платформы 200 град. С образцы кладут на теплоизоляционную прокладку, покрытую фольгой, и помещают на откидную платформу.

6.10 Платформу с образцом подводят под нагреватель до упора, одновременно включая таймер для определения времени облучения образца.

6.11 Визуально наблюдают за поверхностью испытуемого образца и при появлении на ней трещин (посечек) заканчивают отсчет времени и определяют период облучения образца в секундах.

6.12 При подборе составов шихт с добавками отощителей или пластификаторов массу готовят согласно 6.2.1 п 6.2.2 и испытания проводят в соответствии с разделом 6.

6.13 В зависимости от значения коэффициента чувствительности глинистого сырья и шихт к сушке их подразделяют на приведенные в таблице группы:

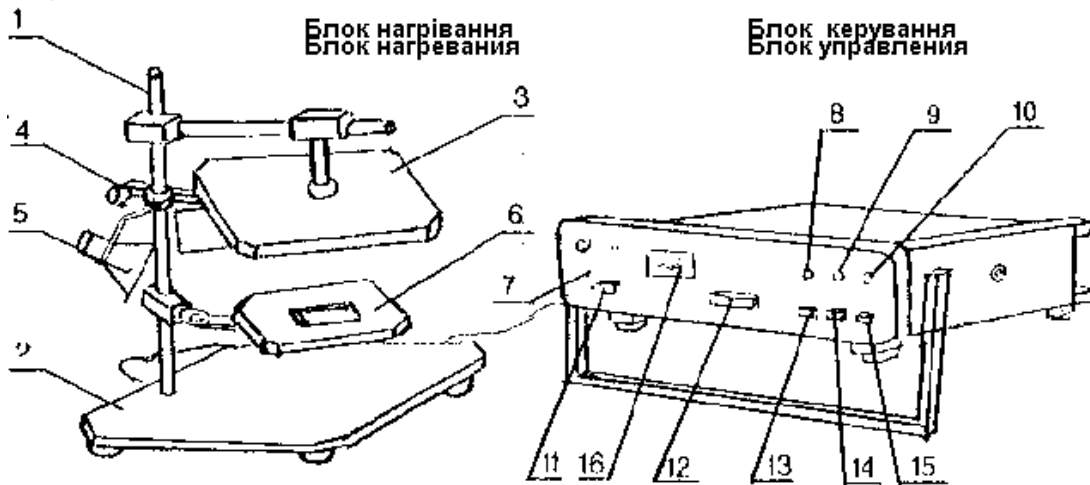
Коэффициент чувствительности глины к сушке, Кч,с	Группы чувствительности к сушке
До 100 включительно	Высокочувствительные
Более 100 до 135 включительно	Среднечувствительные
"- 135 до 180 "-	Умеренночувствительные
"- 180	Малочувствительные

6.14 Рекомендуемые сроки сушки изделий в зависимости от чувствительности сырья к сушке приведены в приложении В.

Приложение А
(рекомендуемое)

Конструкция прибора КР-1 и описание его работы

Рисунок А-1 Установка КР-1

- 1- штатив ; 2- станина ; 3- нагрівач ; 4- дзеркало ; 5- електрична лампа ;
штатив ; 2- станина ; 3- нагрівач ; 4- зеркало ; 5- электрическая лампа ;
6- поворотна платформа ; 7- блок керування, світлодіоди ; 8- нагрівання ;
поворотная платформа ; 7- блок управления, светодиоды ; 8- нагрев ;
9- +200 о С ; 10- перегрівання; кнопки керування ; 11- таймер ; 12- годинник ;
+200 о С ; 10- перегрев; кнопки управления ; 11- таймер ; 12- часы
13- "пуск" ; 14- "стоп" ; 15- "скид" ; 16- цифрове табло
"пуск" ; 14- "стоп" ; 15- "сброс" ; 16- цифровое табло

Прибор КР-1 состоит из двух блоков: блока нагревания и блока управления.

Блок нагревания включает: штатив 1 со станиной 2, непосредственно нагреватель 3 с четырьмя нагревательными элементами в кварцевых трубках, обеспечивающими тепловой поток мощностью $9000 \text{ Вт/м}^2 \cdot \text{ч}$; зеркало для обзора 4; электролампы локального подсвета 5; поворотную платформу 6 с фиксированным углублением для образца. В поворотную платформу вмонтированы четыре медных терморезистора, позволяющие поддерживать температуру 200 град.С у поверхности образца.

Блок управления 7 состоит из таймера и терморегулятора. Работа терморегулятора отражена тремя светодиодами: 8 - нагрев: 9 - 200 град.С, 10 - перегрев. Кнопки управления: 11 - таймер, 12 - часы, 13 - "пуск", 14 - "стоп", 15 - "сброс", 16 - цифровое табло.

Подготовка КР-1 к работе

Установить блок управления на расстоянии не менее 0,5 м от блока нагревания. Подсоединить контакты электронагревателя и электроламп локального подсвета блока нагревания с блоком управления. Подключить блок управления в электрическую сеть и включить тумблер прибора. Последовательно нажать кнопки "таймер", "пуск", "стоп", "сброс".

При включении прибора в сеть на табло таймера должен засветиться светодиод 8 "нагрев", указывающий на поступление теплового потока к платформе.

Через 30 мин должен засветиться светодиод 9 - "200 град.С", что свидетельствует о готовности прибора к испытанию. При достижении температуры больше 200 град.С включается светодиод 10. Момент включения светодиода 10 сопровождается коротким звуковым сигналом.

Проведение испытаний

Образец укладывают на платформу и подводят ее под нагреватель до упора, одновременно нажимают кнопку "пуск". При этом на цифровом табло 16 начинается отсчет времени облучения в секундах и минутах.

Визуально наблюдают за испытуемым образцом и при появлении на образце трещины (посечки) нажимают кнопку 14 "стоп", при этом фиксируется точное время периода облучения.

Результаты испытаний записывают в рабочий журнал по форме, приведенной ниже:

Наименование сырья, состав шихты	N образца	Формовочная влажность, %	Кч-длительность облучения, с	Отношение к сушке

После занесения результатов испытаний в рабочий журнал нажимают кнопку "сброс" и приступают к испытанию следующего образца.

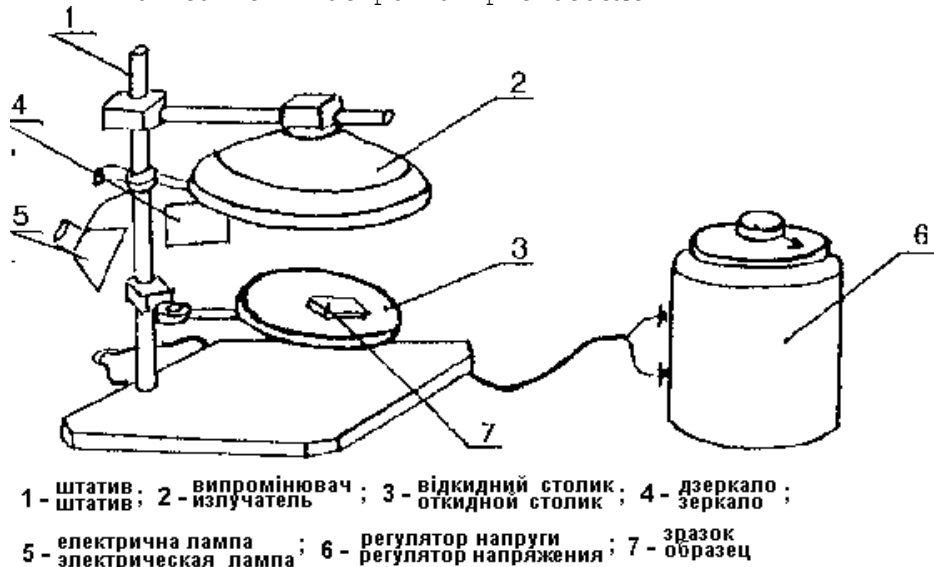
Кoeffициент чувствительности глины к сушке - продолжительность времени облучения до появления трещины (посечки) - определяется как среднее арифметическое результатов испытания трех образцов, если расхождение между значениями показателей не превышает 10 с. При расхождении результатов больше чем на 10 с весь цикл испытаний повторяется.

Приложение Б
(рекомендуемое)

Приспособление для определения чувствительности глин к сушке

Рисунок Б-1
Приспособление для определения чувстви-
тельности глин к сушке

Описание и настройка приспособления

Приспособление состоит из штатива 1, излучателя 2, откидного столика 3. Столик 3 накрывают теплоизоляционной прокладкой с фиксированным местом для образца (по центру). Для просматривания противоположной стороны образца к штативу прикрепляют зеркало 4 и подключают электрическую лампу 5. В качестве излучателя можно использовать обычную электрическую плитку со спиралью, закрытой металлическим экраном, мощностью 800 Вт. Излучатель подключают в сеть через регулятор напряжения 6. Столик устанавливают под излучателем так, чтобы расстояние от поверхности образца до греющей поверхности облучателя составляло (60 ± 5) мм. При таком расстоянии от излучателя тепловой поток на образец 7 должен соответствовать мощности $9000 \text{ Вт/м}^2 \cdot \text{ч}$, при этом температура потока должна составлять (200 ± 10) град.С. Температуру замеряют лабораторным термометром.

Проведение испытаний

Для стабилизации теплового потока приспособление включают за 1-1,5 ч до начала испытания.

Образец-плитку размером 55x55x15 мм укладывают на теплоизоляционную пластину, покрытую фольгой, и переносят на столик. Столик подводят под облучатель и одновременно включают секундомер. Производят тщательное визуальное наблюдение за образцом. При появлении на поверхности образца трещины (посечки) секундомер выключают.

Результаты записывают в рабочий журнал (форма записи согласно приложению А). Аналогично проводят испытания следующих двух образцов.

Обработку результатов и оценку чувствительности глин или шихт к сушке осуществляют согласно 6.13 и приложению А.

Приложение В
(рекомендуемое)

Ориентировочные сроки сушки изделий по результатам испытаний.

Кoeffициент чувствительности глин к сушке, Кч,с	Группы чувствительности к сушке	Срок сушки изделий, ч
До 100 включительно	Високо- чувствительные	Более 60 до 72 включительно
Более 100 до 135 включительно	Средне- чувствительные	"- 48 до 60 "-
"- 135 до 180 "-	Умеренно- чувствительные	"- 36 до 48 "-
"- 180	Малочувствительные	"- 24 до 36 "-